

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ГЕОГРАФІЯ ТРАНСПОРТУ

(назва дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва освітнього рівня)

спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Середня освіта. Географія. Економіка

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента ГЕОГРАФІЯ ТРАНСПОРТУ підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Географія. Економіка

Розробник: Маковецька Л.О., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент кафедри фінансів підприємств і кредиту

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Ткачук Н.М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри

Економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Погребський Т.Г.

I. Опис освітнього компонента

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія). ОПП Середня освіта. Географія. Економіка Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 3
		Семестр 5-й
		Лекції 40 год.
		Практичні (семінарські) 40 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 10 год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 60 год.	
	Консультації 0 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання українська		

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014. 07 Середня освіта. (Географія). ОПП Середня освіта. Географія. Економіка Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 4
		Семестр 7-й
		Лекції 14 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 18 год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 104 год.	
	Консультації 0 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Маковецька Лариса Олексіївна

Науковий ступінь *Кандидат географічних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *доцент*

Контактна інформація (м. т. 0953223654, makovetska.larisa@vnu.edu.ua)

Дні занять (*посилання на електронний розклад*)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. У сучасних умовах нестабільних економічних процесів не лише в країнах і регіонах, а й у світі загалом, суттєвих змін зазнає транспорт, його структура та функції, фактори територіальної організації. Все це потребує нових наукових підходів до аналізу функціонування та методів управління цією важливою галуззю людської діяльності.

Освітній компонент «Географія транспорту» розширює економіко-географічний світогляд здобувача освіти, готує його до широкого розуміння регіональних транспортно-територіальних комплексів та кластерів, що робить більш змістовною економіко-географічну характеристику України та інших територій світу.

Предметом вивчення навчального курсу є транспорт і транспортна система з виділенням та аналізом її галузевої, функціональної та територіальної структур; виявлення взаємозв'язку транспортно-географічних явищ і процесів; пояснення особливостей діяльності окремих видів транспорту залежно від конкретних природних, історичних та економічних чинників; особливості формування та функціонування транспортної мережі та шляхів сполучення; регіональні аспекти транспортної системи, у т. ч. регіональні аспекти транспортної інфраструктури; інтеграційні процеси входження української транспортної системи у європейську та світову транспортні системи.

2. Пререквізити Як самостійний науковий напрям суспільної географії базується (взаємопов'язана) на використанні наукових тверджень та положень безпосередньо суспільної географії (економічної та соціальної географії), фізичної географії, основ математики.

Постреквізити Географія промисловості, логістика, теорія сталого розвитку, регіоналістика, просторовий аналіз, концепції сучасного природознавства.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання «Географії транспорту» є надання студентам знань про суть транспортної системи, визначення ролі транспорту в сучасному суспільстві та економіці країни, різноманітні та складні проблеми територіальної організації галузевих та регіональних транспортних систем, теоретико-методичні основи структурного аналізу транспортної системи, формування навичок аналізу і визначення транспортної забезпеченості регіону, особливості формування транспортно-економічних зв'язків.

Освітній компонент закладає основу уявлень про властивості транспорту, як систему взаємозв'язку простору, часу і витрат на переміщення предмета перевезення, структури і змісту транспортних процесів.

Завданнями вивчення «Географія транспорту» є:

- з'ясування сутності та ролі транспорту в економічному і соціальному розвитку суспільства, нашої держави;
- вивчення теоретичних основ та методики дослідження географії транспорту;
- аналіз моніторингу соціально-економічного розвитку транспортної системи України;
- засвоєння особливостей різних видів транспорту;
- набуття практичних навичок з аналізу показників діяльності транспортної системи;
- визначення економічної доцільності використання різних видів транспорту у регіоні, враховуючи економічні показники та екологічні впливи на навколишнє середовище;
- обґрунтування стратегічних напрямів і пріоритетів транспортної діяльності та шляхів їх втілення в життя.

4. Результати навчання

Після вивчення здобувачі освіти набудуть **компетентності**:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та економіки із застосуванням сучасних теорій та методів географічної, економічної та психолого-педагогічних наук, із використанням комплексу міждисциплінарних даних, за умов недостатності інформації та невизначеності умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності(ЗК).

ЗК 1. Здатність свідомо ставитись до вимог суспільства, усвідомлювати свої права та обов'язки як громадянина України, діяти на засадах етичних мотивів соціально, відповідально і свідомо.

ЗК 3. Здатність до використання сучасних, у тому числі інформаційних технологій, володіння навичками застосування програмних засобів.

ЗК 7. Здатність працювати автономно та в команді, забезпечувати якість виконання робіт і оцінювання їх результатів, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей.

ЗК 9. Здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах.

ЗК 10. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві, здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

Спеціальні(фахові) компетентності(ФК).

ФК 1. Здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти.

ФК 2. Здатність до комплексного моделювання та планування освітнього процесу, використання різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності учнів, ефективних методик, технологій та реалізації інтегрованого навчання.

ФК 3. Здатність до організації безпечного освітнього середовища (зокрема для дітей з особливими освітніми потребами), створення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК 4. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності, організувати краєзнавчу дослідницько-пошукову діяльність учнів у закладах загальної середньої освіти різних типів.

ФК 5. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх громадянської активності.

Спеціальні(предметні) компетентності(ПК).

ПК 1. Здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для пояснення та розвитку в учнів розуміння природних та соціально-економічних явищ, процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

ПК 2. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти і пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК 5. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації її природи, населення і господарства.

ПК 7. Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості та фінансової грамотності.

ПК 9. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, регіонах, країнах.

ПК 10. Здатність використовувати різні джерела географічної інформації – картографічні, статистичні, геоінформаційні ресурси – для пошуку, інтерпретації та демонстрації різноманітних географічних даних та формування в учнів на цій основі предметних та ключових компетентностей.

Як результат, студенти *знатимуть*: основні терміни і поняття з географії транспорту, специфіку розвитку транспорту як галузі господарства, проблеми територіальної організації транспортних систем та теоретико-методичні основи їх структурного аналізу, особливості формування транспортної системи конкретного регіону і його транспортну забезпеченість; роль і місце транспорту в сучасному суспільстві і його роль у функціонуванні економіки України; вітчизняний та зарубіжний досвід формування та функціонування транспортної мережі; міру небезпеки та негативного впливу транспорту на навколишнє середовище. *Вмітимуть*: оцінювати транспортну забезпеченість території,

проводити аналітико-статистичні дослідження показників діяльності різних видів транспорту та транспортної мережі в т. ч. шляхи сполучення, рухомий склад, число зайнятих, пасажиро- і вантажообіг та надавати наукове обґрунтування їх розвитку, здійснювати комплексну економіко-географічну характеристику розвитку видів транспорту та транспортних шляхів сполучення територій різних таксономічних рівнів, знаходити вплив транспортних процесів і їх переваги та недоліки на розвиток господарських комплексів в територіальному (географічному) аспекті, визначати потреби населення в перевезеннях, аналізувати проблеми розвитку транспорту та охорони навколишнього середовища.

5. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Інд.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади економіко-географічного розвитку транспортної системи						
Тема 1. Предмет та завдання географії транспорту	8	4	2	2		ДС
Тема 2. Роль транспорту в національній економіці	10	4	2	4		ДС, Т 5
Тема 3. Транспортна система та її структура	20	6	4	8	2	ДС, Т, 10
Тема 4. Фактори, які впливають на формування транспортних систем	6	2	2	2		Р, ІРС
Тема 5. Транспортна мережа та шляхи сполучення	18	4	6	6	2	ДС, Т, ІРС 10
Разом за модулем 1	62	20	16	22	4	25
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування транспортної системи України та світової транспортної системи						
Тема 6. Економіко-географічна характеристика та техніко-економічні особливості окремих видів транспорту України	26	44	10	10	2	ДС,Т, ІРС 15
Тема 7. Дорожні умови експлуатації рухомого складу	6	22	2	2		ДС
Тема 8. Особливості транспортної системи	20	44	4	10	2	ІРС, Т

регіонів України						10
Тема 9. Історія розвитку транспорту та сучасні транспортні системи світу	18	24	4	10		ДС, ІРС 5
Тема 10. Інтеграція транспортної системи України в європейські та світові транспортні мережі	18	46	4	6	2	ДС, Т 5
Разом за модулем 2	88	120	24	38	6	35
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						20
Індивідуальна наукова робота (реферат) у форматі захисту-презентації						20
Інше (вказати)						
Всього годин / Балів	150	40	40	60	10	100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Інд.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади економіко-географічного розвитку транспортної системи						
Тема 1. Роль транспорту в національній економіці	18	2		14	2	ДС, Т 5
Тема 2. Транспортна система та її структура	28	2	4	20	2	ДС, Т 15
Тема 3. Транспортна мережа та шляхи сполучення	30	4	4	20	2	ДС, Т 15
Разом за модулем 1	76	8	8	54	6	35
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування транспортної системи України та світової транспортної системи						
Тема 6. Економіко-географічна характеристика та техніко-економічні особливості окремих видів транспорту України	28	2	2	20	4	ДС, Т 15
Тема 8. Особливості транспортної системи	18	2	2	10	4	ДС, ІРС

регіонів України						5
Тема 9. Історія розвитку транспорту та сучасні транспортні системи світу	28	2	2	20	4	ДС, ІРС 5
Разом за модулем 2	74	6	6	50	12	25
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						20
Індивідуальна наукова робота (реферат) у форматі захисту-презентації						20
Інше (вказати)						
Всього годин / Балів	150	14	14	104	18	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Кожна з визначених тем (див. таблицю) містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем як на лекціях, так і під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувача освіти буде стосуватись наступних питань:

1. Теоретико-методологічні особливості «Географії транспорту», як науки.
2. Методи та прийоми наукових досліджень географії транспорту.
3. Міждисциплінарні зв'язки навчального курсу «Географія транспорту».
4. Розрахувати показники: вантажопотоку Західної залізниці; пасажиропотоку Західної залізниці;
5. Записати методи визначення та обґрунтування коефіцієнту зворотності.
6. Історія розвитку залізничного транспорту в Україні.
7. Основні проблеми розвитку залізничного транспорту.
8. Складові інфраструктури залізничного транспорту.
9. Програми розвитку залізничного транспорту в Україні.
10. Система управління автодорожнім господарством України.
11. Наслідки впливу негативних факторів на стан автомобільних доріг України.
12. Перспективи розвитку автодорожнього комплексу України.
13. Особливості забезпеченості дорогами і автострадами країн Європи (порівняльний аналіз).
14. Історія розвитку повітряного транспорту України.
15. Історія розвитку водного транспорту України.
16. Історія розвитку трубопровідного транспорту України.
17. Історія розвитку міського пасажирського транспорту України.

Наукова робота (теми рефератів):

1. Стратегічні пріоритети реформування транспортної галузі в Україні.
2. Нові види транспорту.
3. Географічна структура експорту та імпорту транспортних послуг в Україні.
4. Відродження попиту і пропозиції транспортних послуг, проблеми їх збалансування.
5. Аналіз стану євроінтеграційних процесів ринку транспортних послуг України.
6. Розвиток мультимодальних (комбінованих) перевезень в Україні.
7. Транспортна дискримінація, суть і особливості прояву в Україні.
8. Особливості сучасної залізничної інфраструктури України.
9. Характеристика парку залізничного рухомого складу.
10. Основні напрямки розвитку залізничних транспортних засобів.
11. Ремонтно-виробнича база рухомого складу залізничного транспорту.
12. Аналіз транзитних перевезень вантажів залізничним видом транспорту.
13. Екологізація залізничного транспорту.
14. Дозвільні системи Міжнародних автомобільних перевезень.
15. Україна – учасник Міжнародного ринку автотранспортних послуг (аналітична записка).
16. Україна на ринку автотранспортних послуг Європейського Союзу.
17. Історія розвитку автомобільного транспорту України.
18. Типи штучних споруд на автомобільних дорогах та їх характеристика.
19. Транспортно-експлуатаційні характеристики автодоріг.
20. Проблеми і перспективи розвитку повітряного транспорту України.
21. Проблеми і перспективи розвитку водного транспорту України.
22. Проблеми і перспективи розвитку трубопровідного транспорту України.
23. Проблеми і перспективи розвитку міського пасажирського транспорту України.
24. «Північний потік» – реалії та перспективи.
25. «Шовковий шлях» – нові можливості для України.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти ОПП «Середня освіта. Географія. Економіка» з освітнього компонента «Географія транспорту» здійснюється на основі результатів поточної роботи. Об'єктом оцінювання є програмний матеріал, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час поточного контролю або на заліку.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу – 100 балів.

Темати семінарських занять сформовані із поєднання усних запитань для обговорення та практичних завдань (розрахунково-аналітичні завдання,

складання картосхем, таблиць і т. д.) та оцінюються у 5 балів кожне. Практичні навички можуть бути оцінені, якщо виконано всі завдання, оформлено роботу, написані висновки. За усні відповіді та практичні завдання здобувач отримує по 5 балів.

Самостійна робота оцінюється під час усних відповідей на семінарських заняття і доповнює загальне оцінювання (до 5 балів).

Контрольна робота (КР)

Під час виконання оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набув студент після опанування тем 2 теоретичних модулів, сформована із 5 теоретичних запитань (на розгляд викладача) по 4 бали кожне, загалом 20 балів.

Реферат. Наукова робота відображається шляхом написання реферату, який входить до підсумкового оцінювання (20 балів). Студент самостійно, узгодивши з викладачем, обирає тему індивідуального наукового завдання (див. тематику Семінарських заняття – Теми індивідуальних науково-дослідних завдань) на початку вивчення освітнього компонента. Індивідуальна робота оцінюється після усного захисту-презентації під час проведення відповідних семінарських заняття.

Реферат має бути правильно оформлений. Текст реферату повинен розміщуватися на одній сторінці аркуша паперу формату А4, шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – кегль 14, поля: зверху, знизу та зліва – 2,5 см, справа – 1 см, міжрядковий інтервал – 1.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому кутку, але на титульній сторінці реферату номер сторінки не проставляють.

В рефераті слід розкрити актуальність теми, охарактеризувати стан предмету дослідження, визначити й аргументувати проблеми функціонування об'єкта дослідження, а також сформулювати пропозиції щодо оптимізації або перспектив його розвитку. Для написання реферату здобувач освіти обов'язково має використати додаткові літературні джерела, а саме: монографії; наукові статті, опубліковані у періодичних економічних виданнях; сучасні статистичні та аналітичні матеріали та ін.

Реферат комплектують у такій послідовності: титульна сторінка, основна частина, список літератури.

Обсяг реферату – 15-20 сторінок. Перелік літературних джерел не менше 15 позицій правильно бібліографічно оформлених в алфавітному порядку.

Своєчасність подачі реферату на перевірку та його публічний захист включається в критерій оцінювання (+3 бали).

При оцінюванні усіх видів діяльності застосовуються такі критерії(академічна доброчесність):

<i>Рівень знань, умінь, навичок</i>	<i>Критерії</i>
5 балів (семінарське заняття, питання модульної	Якщо здобувач освіти всебічно, безпомилково і в логічній послідовності вільно розкрив теоретичне питання; самостійно і правильно виконав практичне завдання та продемонстрував знання методики його розв'язання.

контрольної роботи) 15-20 балів (Реферат)	Творчо, глибоко, з додержанням вимог методичного характеру розкрив тему індивідуального завдання(реферату), своєчасно здав його на перевірку, дотримався правил оформлення.
4 бали (семінарське заняття, питання модульної контрольної роботи) 9-14 балів (Реферат)	Якщо здобувач освіти дав правильну, але недостатньо повну відповідь на теоретичне питання. Розкрив всі аспекти поставленого питання, але припустився несуттєвих помилок; володіє знаннями методики розв'язання практичного завдання, але припускається несуттєвих помилок. Повно, але недостатньо творчо, з додержанням вимог методичного характеру розкрив тему реферату, своєчасно здав його на перевірку, дотримався правил його оформлення.
3 бали (семінарське заняття, питання модульної контрольної роботи). 5-8 балів (Реферат)	Якщо здобувач освіти дав неповну відповідь на теоретичне питання або розкрив не всі аспекти поставленого питання, припустився помилок. В цілому володіє програмним матеріалом та методикою розв'язання практичного завдання, але припускається помилок. Недостатньо повно, поверхнево, з несуттєвими порушеннями методичних вимог виконав реферат, несуттєво порушив терміни його подачі на перевірку.
4 бали (семінарське заняття, питання модульної контрольної роботи). До 3 балів (Реферат)	Виставляється здобувачу освіти, який не розкрив вузлових елементів теоретичного завдання; не володіє методикою розв'язання практичного завдання, або який відмовився відповідати на питання, поставлене викладачем. Грубо порушив методичні вимоги до виконання реферату, невірно розкрив зміст окремих питань й терміни його подачі на перевірку.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

У разі відсутності здобувача освіти на семінарських заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять і одержати відповідні оцінки. Відпрацювання пропущених занять має відбутися до останнього семінарського (практичного) заняття під час індивідуально-консультативної роботи викладача.

Під час написання контрольної роботи, підготовки до відповіді усних питань на екзамені забороняється користуватись конспектом лекцій, зошитом з практичних занять та іншим навчальним матеріалом, а також телефонами.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2		
Змістовий модуль 1 Т, Т2.								
Змістовий модуль 2 Т3,Т4,Т5,Т6.								
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	КР (20 балів)	Індивід. Завдання (реферат-презентація)	

10	10	10	10	10	10	20	20	100
----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного контролю в межах 100 балів. Якщо визначений результат становить не менше 60 балів – він може бути зарахований як підсумкова оцінка з освітнього компонента (за згодою студента). У протилежному випадку, або за бажанням здобувача освіти підвищити рейтинг – складається залік. При цьому бали, набрані за результатами поточної роботи анулюються. Здобувач освіти заново здає залік і формує бальну оцінку (в межах 100). Таке складання заліку вважається другою передачею.

Залік з освітнього компонента «Географія транспорту» проводиться шляхом усних відповідей на два питання білету та третього аналітико-розрахункового завдання. Максимальна кількість балів, які можна набрати на заліку – 100 балів. Явка здобувача освіти на залік є обов'язковою.

Питання до заліку з «Географії транспорту»

1. Особливості та значення географії транспорту в системі географічних дисциплін.
2. Об'єкт, предмет дослідження «Географії транспорту».
3. Методи дослідження географії транспорту.
4. Основні завдання географії транспорту.
5. Зв'язок географії транспорту з іншими науками. Транспортна логістика.
6. Транспорт, як складова економічних відносин та матеріального виробництва.
7. Основні показники роботи транспорту:
8. Значення транспортних послуг та особливості їх надання.
9. Транспортна складова та транспортний коефіцієнт собівартості продукції.
10. Транспорт і територіальний поділ праці.
11. Економічне, соціально політична, культурна, оборонне та інші значення транспорту в суспільстві.
12. Класифікація транспорту (за ознаками).
13. Транспортна система, особливості формування. Функціональна структура(характеристика).
14. Транспортна система, особливості формування. Галузева структура(характеристика).
15. Транспортна система, особливості формування. Територіальна структура(характеристика).
16. Класифікація транспортної системи, загальні підходи.
17. Структура транспортної системи(у загальному).
18. Транспортна інфраструктура регіону.
19. Характеристика транспортно-економічних зв'язків та їх класифікація.

20. Транспортні пункти і транспортні вузли .
21. Диференціація транспортних пунктів та вузлів. Типологія транспортних вузлів.
22. Суть поняття «транспортна інфраструктура», роль та значення.
23. Соціально-економічні фактори формування транспортної системи.
24. Природні фактори формування транспортної системи.
25. Транспорт і навколишнє середовище.
26. Транспортна мережа - головна складова транспортної системи.
27. Особливості та фактори формування транспортної мережі.
28. Класифікація шляхів сполучення.
29. Конфігурація транспортної мережі.
30. Показники забезпеченості транспортною мережею.
31. Характеристика залізничного транспорту.
32. Характеристика автомобільного транспорту.
33. Характеристика водного транспорту.
34. Характеристика повітряного транспорту.
35. Характеристика трубопровідного транспорту.
36. Характеристика міського пасажирського транспорту.
37. Форми територіальної організації транспорту та їх характеристика.
38. Основні етапи формування транспортної системи.
39. Сучасні транспортні системи світу, загальні риси.
40. Характеристика транспортної системи європейського типу та країн СНД.
41. Характеристика транспортної системи азійського типу.
42. Характеристика транспортної системи Латинської Америки та Африки.
43. Розвиток окремих видів транспорту, історичні аспекти.
44. Передумови формування міжнародного транспортного коридору.
45. Поняття міжнародного транспортного коридору.
46. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів.
47. Характеристика транспортної системи Волинської області.
48. Транспортна система України та її найважливіші показники.
49. Транзитний потенціал України та його використання.
50. Транзитний потенціал Волинської області та його використання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Дудник І. М. Транспортна географія: підручник. Київ: НАУ, 2016. 288 с.
2. Зеркалов Д. В. Транспортна система України. Київ: Основа, 2006. 704 с.
3. Коценко К. Ф. Транспорт і його вивчення в курсі географії : посіб. для вчителів. Київ: Рад. Школа. 1983. 168 с.
4. Кудрицька Н. В. Транспортно-дорожній комплекс України: сучасний стан, проблеми та шляхи розвитку: монографія. Київ: НТУ, 2010. 338 с.
5. Транспортна географія: посібник [для студ. ВНЗ] / Нестеренко Г. І. [та ін.]. Київ: Кондор, 2020. 276 с.
6. Основи економіки транспорту: підручник [для студентів ВНЗ] / В. І. Щелкунов [та ін.]; М-во освіти і науки України, Нац. авіац. ун-т; під ред. В. І. Щелкунова, Ю. Ф. Кулаєва. Київ: Кондор, 2017. 392 с.
7. Пашенко Ю. С., Никифорок О. І. Транспортно-дорожній комплекс України в процесах міжнародної інтеграції: монографія / Нац. акад. наук України. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. 192 с.
8. Правове регулювання сфери транспорту в Європейському Союзі та в Україні. В 2 т. Т. 2: Збірник актів ACQUIS COMMUNAUTAIRE у сфері транспорту (станом на 30 листопада 2005 року) / за ред. В. Г. Дідика. Київ: ТОВ «Ніка-Прінт», 2006. 952 с.
9. Правове регулювання транспортних коридорів в Європейському Союзі та в Україні: порівняльно-правове дослідження / В. А. Андреева [та ін.]. Київ: Центр навч. літ., 2017. 244 с.
10. Соловійова О. О., Ященко Л. А. Загальний курс транспорту: конспект лекцій / Нац. авіац. ун-т. Київ: НАУ, 2007. 89 с.
11. Яцківський Л. Ю., Зеркалов Д. В. Загальний курс транспорту: навч. посіб. Київ: Арістей, 2007. 504 с.
12. Транспорт і зв'язок України – 2019 [Електронний ресурс] : статист. зб. / Держ. служба статистики України ; відп. за вип. О. О. Кармазіна – Київ, 2020. – 221 с. – Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ8_u.htm .

Публікації автора

Наукові доповіді на Міжнародних та Вітчизняних конференціях

1. Маковецька Л.О., Трачук Ю.А. Транспортно – географічна складова формування конкурентного середовища Волинської області. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: зб.наук.праць ІХ Міжнар.наук.- практ. Інтернет – конференції (м.Переяслав-Хмельницький , 3-4 грудня). Переяслав-Хмельницький, 2015. Вип.9. С. 6 – 12.
2. Маковецька Л.О., Пугач С.О., Сосницька Я.С. Транспортний комплекс Волинської області як складник регіональної конкурентоспроможності та євроінтеграційних процесів. *Актуальні проблеми країнознавчої науки*: матеріали ІV Міжнар.наук.- практ. Інтернет – конференції (м.Луцьк, 15-16 листопада 2016р.) / за ред.В.Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. Вип.9. с. 110 -114.

3. Маковецька Л.О., Бортнік Ю. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку повітряного транспорту Рівненської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції присвяченої 35-річчю створення кафедри економічної та соціальної географії у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (м. Луцьк, 6-7 квітня 2017 р.) / за ред. Ю.М. Барського, С.О. Пугача. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2017. С.68-70.

4. Маковецька Л.О., Сосницька Я.С. Транспортна складова формування транзитного потенціалу та конкурентоспроможності Рівненської області. *Подільський регіон: виклики XXI століття (географічні аспекти)*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 25 квітня 2017 р.). Тернопіль: Крок. 2017. С. 185-191.

5. Маковецька Л.О. Крикота О. О. Транспортно-логістичні показники залізничного транспорту Волинської області: оптимізація розвитку. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: Матеріали II Міжнар. наук. – практи. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 19 - 20 квітня 2018 р.) / за ред. Ю.М. Барського, С.О. Пугача. Луцьк: Волиньполіграф. 2018. с.178 -181.

6. Маковецька Л.О. Залізнична інфраструктура у формуванні транзитних потоків Волинської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: Матеріали III Міжнар. наук. – практи. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 11 - 12 квітня 2019 р.) / за ред. Ю.М. Барського, С.О. Пугача. Луцьк. ПП Іванюк В.П., 2019. С. 142 -145.

7. Маковецька Л.О., Юрковська Ю.О., Наукові підходи до визначення транспортного забезпечення регіону(на прикладі Волинської області) *Міжнародні та регіональні системи: актуальні питання міжнародних відносин і регіональних студій*: зб. тез Міжнар.наук.-практи.конф.(м.Луцьк, 17 трав.2019р.) / за ред.В.Й.Лажніка та С.В.Федонюка.-Луцьк:Вежа-Друк, 2019. С.75-77.

8. Маковецька Л.О., Юрковська Ю.О. Проблеми та перспективи оптимізації рівня транспортної забезпеченості Волинської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: матеріали Міжнар. наук. – практи. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 9 - 10 квітня 2020 р.) / за ред. Ю.М. Барського, С.О. Пугача. Луцьк, 2020. С. 50 - 53.

Монографії

9. Маковецька Л. О., Мандрик І.П. Транспорт, інфраструктура, комунальне господарство. Аналіз екологічних ризиків. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: кол. моногр. / за ред. В. О. Фесюка. К. : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. С. 29-45.

Фахові статті

10. Маковецька Л.О., Мандрик І.П. Перспективні напрями розвитку транспортної системи України в контексті процесів європейської інтеграції. *Науковий вісник Волинського національного університету ім.Лесі Українки*. Сер. Міжнародні відносини.Луцьк: В - во Волин. нац. ун-ту ім.Лесі Українки, 2009. № 4. С.201 – 207.

11. Пугач С.О., Маковецька Л.О. Просторові особливості функціонування мережі громадського транспорту м. Луцьк Волинської області.

Природа Західного Полісся та прилеглих територій: Збірник наук.праць / за заг. ред.Ф.В.Зузука 2020. № 16. С. 144 - 147.

12. Лажнік В., Маковецька Л., Сосницька Я. С. Особливості компонентної й територіальної структури транспортної системи Волинської області. *Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки*. Сер.: Географічні науки. 2020. № 1 (405). С. 66-79.

13. Lazhnik V. Yo., Makovetska L. O., Sosnytska Ya. S. TRANSPORT SUFFICIENCY OF ADMINISTRATIVE DISTRICTS OF VOLYN REGION. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія»*. 2020. № 53. С. 151 – 162. (**Web of Science**)

Навчально – методичні видання:

НАВЧАЛЬНО–МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

14. Маковецька Л.О. Географія транспорту: конспект лекцій. 2016. С.118. веб-сайт. URL : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/9164>

15. Маковецька Л.О. Методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять з курсу «Географія транспорту» для студентів спеціальності «Економічна та соціальна географія». 2016. С.68. веб-сайт. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/9296>.

16. Маковецька Л. Географія транспорту: навч.посібн. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. С.212 (**Гриф «Рекомендовано вченою радою ВНУ ім. Лесі Українки, протокол № 14 від 26.11.2020 р.»**).